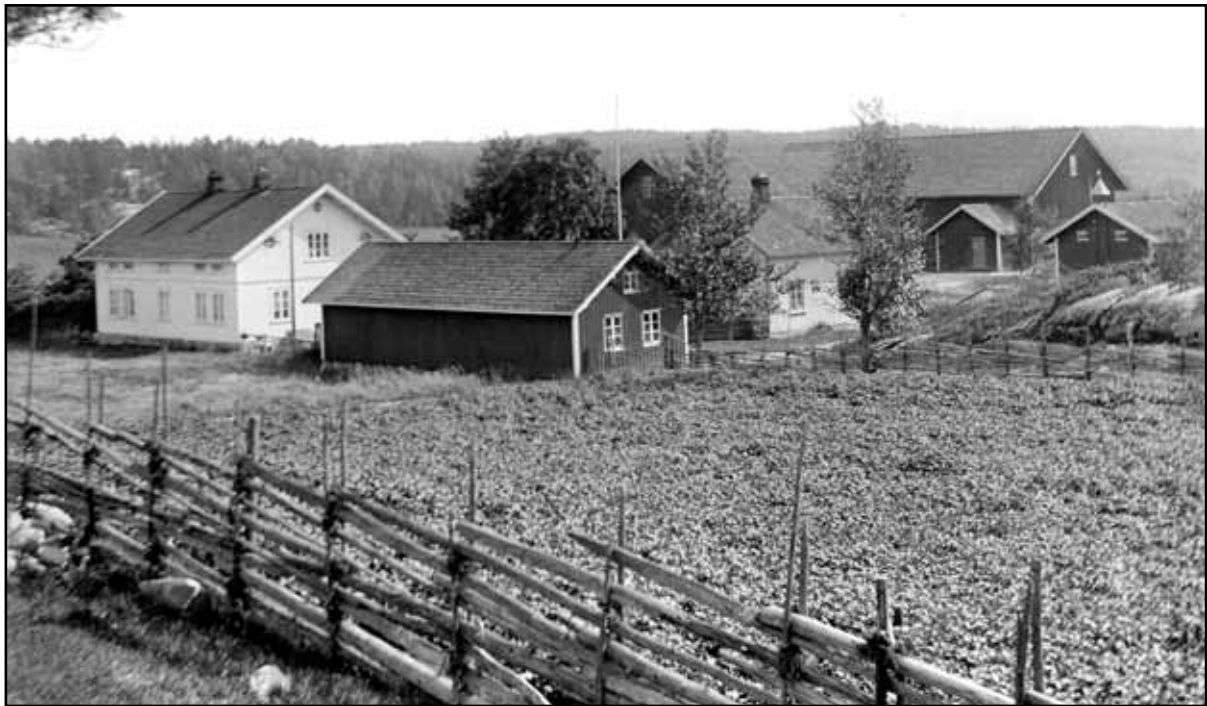

Varteig i gamle dager

FRA SMÅBERG gnr 3006, bnr 4 og gnr 3004, bnr 1.

Bilde av gården Småberg, tatt fra nordvest, ca 1910/1920. Våningshuset til venstre er bygget i 1877 og senere restaurert. Bryggerhus med røkterbolig er bygget i 1908 og var i bruk som bryggerhus, dvs. at familien flyttet hit om sommeren, fram til 1947. Stabburet lengst til høyre er bygget i 1886. Midt i bildet ses vognskjul med verkstedrom og vedskjul. Låven med fjøs og stall som ses bakerst på bildet, ble bygget i 1895, men erstattet av dagens låve i 1926.

Rundt jordet i forgrunnen ser vi en skigard. Det var vanlig å gjerde inn jordene på denne måten og Olav Spydevold forteller i Varteigboka at det *"gikk betydelige deler av nettopp den peneste ungsbogen tapt"* fordi det trengtes så mye *"herker"* (skier eller stokker) til skigardene. Dette, i tillegg til kullmiler på nesten hver eneste gård, førte til at skogen i Varteig i første halvdel av 1800-tallet var uthugget. Skigard var vanlig i Varteig helt til piggråd og netting tok over. Piggråd ble patentert i USA allerede i 1874, men det tok nok lang tid før den var å finne rundt jordene i Varteig. I 1914 kostet en bunt piggråd à 13,5 kg kr 3.50,- mens skigardmateriale fantes i egen skog og var gratis. - I år er det forøvrig fremmet forslag om å forby all bruk av piggråd i Norge. Daværende eier av gården var Martin Larsen, *"lensmann Larsen"*. Dagens eier er Ole Martin Larsen Småberg, oldebarn av Martin. Adressen er Småbergveien 105.

Fotograf: Olav Spydevold

Eier av bildet: Varteig historielag

Østfold fylkes billedarkiv

Kalender

2010

 APOTEK1

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

PÅ SKI I VINTEREVENTYRET 1959

Denne vinteren var Glomma islagt, slik at det ble kjørt opp vei mellom Tangen og Kongsrud. Det er til venstre Ragnhild Lunde fra Kongsrud og skolevenninnen Bergliot Ørka som er på vei hjem fra skolebussen på ski. De begynte i andre klasse på den nyåpnede Varteig sentralskole denne høsten. De tok da bussen til Tangen og gikk på ski tvers over elva, noe som ble kortere enn å gå Kongsrudveien fra Bøkrysset.

I bakgrunnen ses bebyggelsen på Tangen.

Fotograf: Synnøve Lunde Karlsen

Eier av bildet: Synnøve Lunde Karlsen

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

SPREKE TURNERE ca 1904 – 1914

20. april 1901 startet man en turnavdeling innen Ise ungdomslag, dannet i 1898 og med sersjant og senere lensmann A. Næss som instruktør. Senere ble turnavdelingen utskilt fra laget som Ise Turnforening. Foreningen deltok blant annet på Eidsivastevnet i Spydeberg i 1904 og høstet stor anerkjennelse, mens turnforeningens damelag deltok på dette stevnet i 1912. Senere ble foreningen nedlagt, gjenoppstartet i 1929 og så nedlagt for godt i 1931 da lederen Ole Haven flyttet.

På bildet til venstre ser vi Even Hasle f. 1879 på Hasleødegård. Han kjøpte senere Bergby- Framigærn. Even døde i 1914 etter en tragisk kjøreulykke på Sarpebrua, da hesten ble skremt av en bil og Even ble kastet av. Hans bror Julius Hasle som også var også medlem av Ise Turnforening, kjøpte gården av Evens enke.

På bildet til høyre ser vi Hans Pedersen Belsby f. 1884 på Belsby, i sin flotte turndrakt. Hans bosatte seg på Kokkimbråten. Hans og kona døde begge av tuberkulose på 1920-tallet og etterlot seg seks barn.

Fotograf av Hasle: Hilda Jensen, Sarpsborg

Fotograf av Belsby: Karlsson, Sarpsborg

Eier av bildet: Øistein Bøe

Eier av bildet: Alf Glenne

+ APOTEK1

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

SKOLEBILDE 1963

Dette klassebildet fra Varteig sentralskole viser 4. klasse med sin klasseforstander Anna Oland. Dette var den siste klassen som hun hadde før hun gikk av med pensjon.

1. rekke fra v.: May Synnøve Sælid, Laila Dueholen, Karin Kynningsrud (Holt), Liv Folkestad, Gunn Marit Bergerud og Elisabeth Karlsen.

2. rekke fra v.: Kjell Øby, Mai Eivor Belsby, Tove Bergby, lærerinne Anna Oland, Kate Kokkim, Inger Johanne Sikkeland og Knut Brenne.

3. rekke fra v.: Jack Hassel, Hans Olav Bergerud, Inger Lunde, Arnfinn Sundås, Thor Johnny Larsen og Steinar Gressløs.

Anna Lappegaard Oland (1896-1978) kom fra Bagn i Valdres. Hun var lærerinne Ovaskogs fra 1922 til 1959 og på Varteig sentralskole fra 1959 til 1963.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Tove Wilhelmsen

+ **APOTEK1**

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

BERGERUDMUSIKKEN ca 1924

Familien på Østre Bergerud, gnr 3008, bnr 1, hadde en stor interesse for musikk og dannet et eget musikkorps.
Fra v.: Johan Kultorp, Hilmar Belsby, Emil Bergerud, Arve Bergerud, Ole Bergerud, Peder Bergerud, Alf Sælid, Ivar Bergerud, Ole Olsen Belsby og Einar Bergerud. Alle med etternavn Bergerud er faren Ole og sønnene hans.
I 1984 mottok Hilmar Belsby Varteig kommunes første kulturpris for sin 40-årige innsats som sang- og musikkdirigent. Prisen ble delt ut på bygdedagen.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Gunnar Bråthen

+ **APOTEK1**

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

PÅ PAPPAS FANG 1941/42

En sommerdag på gården Kokkim, gnr 3015, bnr 6. Gårdens daværende eier Edvard A. Kokkim sitter med sønnen Ole på fanget, de sitter på en kyllingkasse. Rett bak dem på venstre side ses hestevandringen. Foran den ligger en lang, nyfelt og kvistet gran som skulle bli til den kjørebommen (stokken) som var festet mellom hesten og vandringen. En slik liggende hestevandring av støjern ble den vanligste typen da den krevde liten plass og lite vedlikehold. Vandringene ble brukt til drivkraft av treskemaskiner og hakkelsmaskiner fra rundt 1800 og var i bruk til utpå 1950-tallet da motorene overtok.

Bak til venstre på bildet står Oles søster Aslaug. Til venstre for våningshuset står hønehuset med bikuber foran. Dette er det eneste huset på gården som er revet. Både låven helt til venstre i bildet og bryggerhuset helt til høyre, samt utedoen står fortsatt i dag. Dagens eier er Ole Kokkim.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Ole Kokkim

+ **APOTEK1**

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

KONFIRMANTER I VARTEIG 1960

1. rekke fra v.: Lillian Bøe Hauger, Aud Lillian Hassel, Bjørg Olaus Kullerud, Reidun Marit Lillian Tomte, sogneprest Birger Ingolfstad, Solfrid Helene Sundås, Birgit Helen Nilsen, Inger Lise Larsen og Solbjørg Gressløs.

2. rekke fra v.: Hans Johan Frogner, Yngvar Asbjørn Bråthen, Odd Henry Johansen, Irene Aslaug Skaar, Anne Grethe Kullerud, Karin Synnøve Dalen, Evy Heier, Bjørg Marie Sælid, Solveig Myrås, Liv Ingeborg Larsen Småberg, Anne Kristine Johnsen, Anne May Belsby, Roar (eller Kjell) Vrangen, Egil Sulusnes og Knut Annar Hasle.

3. rekke fra v.: Gudmund Bøe Lia (Seljehammer), Jan Steinar Sæves, Kjell (eller Roar) Vrangen, Kåre Bøe (Bødalen), Per Gunnar Bøe, Jan Olav Hasle, Leif Lunde, Håkon Belsby, Karl Erik Smerkerud, Tore Ivar Lunde, Åge Bråten, Øivind Magne Rogndalen, Håvard Kristian Gabestad, Steinar Sælid og Bjørn Harald Skofteby.

Bildet ble tatt på konfirmasjonsdagen i Varteig kirke, søndag 28. august 1960.

Fotograf: Solbergfoto

Eier av bildet: Bjørg Arntsen

 APOTEK1

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

MED KAJAKK I STRØMNESHØLEN 1937

Arve Bergerud fra Strømneshaugen, gnr 3004, bnr 7, hadde selv laget kajakken som han her prøver i Strømnesløen. Arve Bergerud ble født i 1924 som nr. 3 i søskenflokket på fire brødre og en søster. Faren hans var Johan Arnt Bergerud fra gården Bergerud vestre. Arnt og kona Anna kjøpte Strømneshaugen i 1918. Eier av bildet er Arves sønn.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Svein Bergerud

+ **APOTEK1**

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

BILER PÅ SNOPPESTAD 1936

Bildet er tatt på Snoppestadmyra. Bilen til venstre er en Chevrolet 1924-modell og tilhørte Arne A. Bøe f. 1909, som står midt i bildet, ved siden av bilen. Bilen til høyre er en Chevrolet 1925-modell som tilhørte Sigurd Bøhaugen f. 1907, som står ved siden av. Helt til høyre står Arne Bøhaugen f. 1924, en yngre bror av Sigurd. Arne Bøhaugen forteller at han husker disse flotte doninger godt, de gjorde sterkt inntrykk på en 12-åring. Ett problem med Chevrolet'ene husker han, var at clutchen var av lær, og hadde lett for å slure hvis det kom fuktighet eller smuss inn på den. Løsningen var å hive litt sand inn på clutchen som var helt åpen. Den ble da ru igjen og tok tak.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Kari Lunde

+ **APOTEK1**

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

DEN LILLE ØSTFOLDSTAFETTEN ca 1955/56

Østfoldstafettene ble holdt hvert år og var kun for menn. Varteig idrettslag hadde stor oppslutning i disse årene og stilte ofte med to lag, første- og andrelag.

Den store Østfoldstafetten ble arrangert av idrettslag i byene og hadde ti etapper, mens den lille Østfoldstafetten ble arrangert av idrettslag på bygdene og hadde seks etapper. På bildet ser vi en veksling i Breidablikkbakken, på veien ned mot kirken. Det er Kjell Andersen som akkurat har vekslet med Eugen Handelsby for å løpe den siste etappen fram til mål på kommunelokalet. Noen andre vartinger som også deltok på ulike Østfoldstafetter var: Isak Lunde, Håkon Gressløs, Arne Bøe, Helge Lunde og Jon Dammen.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Gunnar Bråthen

+ **APOTEK1**

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

NÅ ER STOROKSEN DAU

Før 1925 ble det drevet tilfeldig elgjakt i Varteig sammen med rakstingene. I 1925 ble det første elglaget i Varteig organisert. Da var det vesentlig medlemmer fra Ise skytterlag som var med. Under krigen 1940-45 tok elgstammen seg kraftig opp. I 1946 ble det derfor startet flere lag. Etter den nye jaktloven i 1952 ble det dannet fem elglag i Varteig: Lundelaget, Bølaget, Varteig vestre, Varteig midtre og Varteig østre.

Bildet er tatt på 1960-tallet. Fra v.: Martin Bergerud, Peder Sandaker med hunden Koran og Gunnar Bergby. Alle var med i det vestre laget.

Fotograf: Sverre Brusevold

Eier av bildet: Sigrund Brusevold

+ **APOTEK1**

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

KONFIRMANTER I VARTEIG 7. OKTOBER 1934

1. rekke fra v.: Johan Lunde, Ole Sikkeland, Sigrid Johanne Lunde, Olaug Belsby, Åshild Bråthen, Ingrid Synnøve Gulbrandsen, Signe Brusevold, Hjalmar Erik Belsby og Ole Larsen Småberg.

2. rekke fra v.: Ivar Kristoffer Gressløs, Einar Rognerudengen, Ole Kristoffer Duehølen, Ragnvald Årbu, sogneprest Birger Sinding, Jon Julius Øby, Gunnar Berg og Jens Spydevold.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Tormod Sikkeland

Østfold fylkes billedarkiv

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag

Varteig i gamle dager

NÅ ER DET JUL IGJEN

Julefeiring på Strømneshaugen, gnr 3004, bnr 7, i 1957. Det er Arnt Bergeruds svigerdatter Gudrun, gift med hans eldste sønn, Arthur f. 1915, som trakterer trekkspillet. Datteren deres, Reidun, sitter fornøyd og hører på. De har kommet til Arthurs barndomshjem på julebesøk. Huset er pyntet til jul og juletreet står på en skammel, pyntet med elektriske juletrelys, kuler, glitter, norske flagg og flettede papirrosor.

Fotograf: Ukjent

Eier av bildet: Svein Bergerud

+ APOTEK1

Vår kunnskap - din trygghet

APOTEK 1 ØSTFOLDHALLENE - www.apotek1.no

Utgitt av Varteig Historielag